

ה' בוד שיצא חוץ לקלעים
 15 פ"ב הויה כהנה ע"כ
 16 פ"ב (כל המטה) פ"ב
 פ"ב מה' המטה הקדושה
 פ"ב כלי החרס שיצא חוץ
 לקלעים: מ"ו ע"ס כ"א:
 17 כלי בחושת שיצא חוץ
 לקלעים: פ"ב ע"כ מ"ו
 פ"ב ע"כ מ"ו ע"כ מ"ו
 פ"ב מה' המטה הקדושה
 כ"א: 18 אחד שבישיל
 בו כ"י: 19 פ"ב י"ג יתלמו
 המטה פ"ב מ"ד ע"כ פ"ב
 ה"ד מ"ו מ"ה מ"ה ע"כ
 הקדושה: א"ל אחד ק"ל
 ואחד קדשים קלים: מ"ו
 ע"כ ה"ו:

שנויי גוסהאות
 כקדשי קדשים: כתיקא
 במקדשי...: כתיקא ב'
 יותר במקדשי הקדשים
 ואין זה כולו מנהג (א"ל)
 ה' קורעו ונכנס
 כתיקא... נכנס
 קדשי קדשים: נחשב
 .. הקדשים: ונשט'
 מה' ה':

תוספות רע"ק
 דבכת מ"ב פ"ב א"ל
 ברכים שייך כ"ב א"ל
 לא ברכים וא"כ הוי
 כקדש דעלמא דגורא הרה.
 ופ"ב הרמב"ם פ"ה מה'
 מ"ע"ק ה"ב: והרפ"ב
 שכתב במהנ"י שלפניו
 דראוי לכ"ב א"ל למעוטי
 כלי עץ ה"ה דה"ה
 למנשק עורות ובישים.
 וכוונתו שפירש למעוטי
 כלי עץ י"ל דמלמא
 דמסיקא נשט א"ל לאחרי
 דס"ל דגם עור יבש
 בר כ"ב הוה:
לקושים

ה' תו"ש ר"ה קורעו
 וכו' מאי טעם וכו' דע
 דלמחמ"ם כתיב: י
 שיעה אחת כזה טעם
 ז"ל מפרש קורע וכו' ו:
 מדברג א"ל מדלורוי' אינו
 חייב לכנס אחר קריעה
 לפי שאלמא על כנגד פ"ב
 ולפ"ו פ"ב:
 משני מדברג כ"ה ה"ק
 לעולם דמיי' אע"י לא
 שייך כ"י מעוטי ואפ"ה
 לריך לכנס מדברג א"ל
 כשפ"ה פ"ב כ"ה ח"ה
 כ"י שיעור שרש ק"ן וכו'
 שיהיה מטומאה וכו' א"ל
 א"ש יקבנו קדשים גדולים
 אינו כ"י ואינו חייב לשכר
 אהו כקדש שנאמר וכו'
 חרס והוא כ"י כ"ה ח"ה
 למקדש שנתקב גדול הוא
 שצירה ע"כ וק"י דלמ"ה
 לא נטא ה"ה דלמ"ה מיי'י
 כנגד גדול א"ה חייב
 מדברג כ"י כ"ה ח"ה ועוד
 יש לקדק דבמ"ה דלק"ן
 מ"ה כ"י נחושט פ"י ז"ל
 ג"כ פ"ה חוזה הוא ש"כ
 אהו א"ל אינו חייב במריקה
 מן התורה שנאמר כ"י
 נחושט ע"כ כ"י ופ"ה
 חייב מיהא מדברג ח"ה
 דכ"ה ופ"ה מיי'י בחוזה
 מדברג ומלמ"ה א"ל מן
 התורה ומלמ"ה א"ל מ'
 כ"ה כדחא מההא וע"כ
 דפוחתו

נקט. גמרא: ה' קורעו. פירש הר"ב כ"ב כ"ב. ועמ"ס במשנה
 ה' פ"ב דלמ"ה ועוד הארכתי שם פכ"ו משנה י'. ומ"ס הר"ב
 ואף ע"ג דכנגד שנתמא כו'. הכא שרי כו'. גמ' וכתבו החס'ם
 דזה חומה. מאי טעם דלמ"ה עומאה לא מקרי כנגד מן התורה
 ח"ע"ג דשייר בה כ"י מעוטי.
 ולגבי חטאת מקרי כנגד. וכמו כן
 קשה בסמוך גבי כלי חרס. ונראה
 לפרש כיון שמועיל לו יחוד לאוהו
 כנגד ששייר בו כ"י מעוטי ולאוהו
 כלי שניקב. כשרש קטן שאם היה
 מיוחד לזיתים או לרמון היה מקבל
 טומאה מאלו ולהבא חשוב הוא כלי
 זכר לענין דם חטאת כיון דחיון
 מחוסר מעשה אלא יחוד בעלמא פ"כ.
 נקבו. פירש הר"ב נקב קטן כשיעור
 שרש קטן. דזה טעם שחר מטומאה
 וכן פירש"י והרמב"ם והקבו התוספות
 דכדיחא חק במסכת כלים ר"ט פ"ג
 האלפס והקדירה שיעורן ציתים
 ושיעור שרש קטן לענין הכשר זרעים
 ואי ה"ל דשיעור זיתים דבעינן מדברגן
 הוא ניחא כדלמרת גבי
 כנגד. אבל מדלורייחא חס יקב כשרש
 קטן טהור ע"כ:
 ה' בלי נחשת. אין הפרש בין כלי
 נחשת לשאר כלי מתכות.
 הרמב"ם: פוחתו. פירש הר"ב דכלי
 מתכות אינו טהור
 מטומאה כנגד כל שהוא כדק"ד
 דמסכת כלים. ומ"ס
 הר"ב ומיהו אחר שפחתו מקיש
 עליו בקורנם כ"כ רש"י והרמב"ם
 בחבורו ספ"ח מהלכות מה"ק וגם
 כנ"ל הוא כך בפירושו. והקבו
 התוספות דא"כ כנגד נמי יקרעו
 ויטהרו לגמרי ויטהרו לאחר שקרעו.
 אלא א"כ היה חשוב כנגד חרס
 כאלו גבו ונבו חוזה ומיטהר
 ככך מטומאה. ע"כ: ה' אחד קדשי
 קדשים וכו' חרס אחר מיעוט.
 אלא לרבות. תוספות:
 ע"כ:

ה' בוד שיצא חוץ לקלעים
 15 פ"ב הויה כהנה ע"כ
 16 פ"ב (כל המטה) פ"ב
 פ"ב מה' המטה הקדושה
 פ"ב כלי החרס שיצא חוץ
 לקלעים: מ"ו ע"ס כ"א:
 17 כלי בחושת שיצא חוץ
 לקלעים: פ"ב ע"כ מ"ו
 פ"ב ע"כ מ"ו ע"כ מ"ו
 פ"ב מה' המטה הקדושה
 כ"א: 18 אחד שבישיל
 בו כ"י: 19 פ"ב י"ג יתלמו
 המטה פ"ב מ"ד ע"כ פ"ב
 ה"ד מ"ו מ"ה מ"ה ע"כ
 הקדושה: א"ל אחד ק"ל
 ואחד קדשים קלים: מ"ו
 ע"כ ה"ו:

שנויי גוסהאות
 כקדשי קדשים: כתיקא
 במקדשי...: כתיקא ב'
 יותר במקדשי הקדשים
 ואין זה כולו מנהג (א"ל)
 ה' קורעו ונכנס
 כתיקא... נכנס
 קדשי קדשים: נחשב
 .. הקדשים: ונשט'
 מה' ה':

מה כזום במקום קדוש. אף שצורת כלי חרס
 זה חומר. אכזום קאי: ה' כנגד. שנהו עליו
 דם חטאת ויאל
 חוץ לקלעים: נטמא חוץ לקלעים.
 לאחר טילא. וה"ל להכניס
 טומאה לעזרה: קורעו. כ"ב
 כ"ב כ"ב. ועמ"ס במשנה
 ה' פ"ב דלמ"ה ועוד הארכתי שם
 פכ"ו משנה י'. ומ"ס הר"ב
 ואף ע"ג דכנגד שנתמא כו'.
 הכא שרי כו'. גמ' וכתבו החס'ם
 דזה חומה. מאי טעם דלמ"ה
 עומאה לא מקרי כנגד מן התורה
 ח"ע"ג דשייר בה כ"י מעוטי.
 ולגבי חטאת מקרי כנגד. וכמו כן
 קשה בסמוך גבי כלי חרס. ונראה
 לפרש כיון שמועיל לו יחוד לאוהו
 כנגד ששייר בו כ"י מעוטי ולאוהו
 כלי שניקב. כשרש קטן שאם היה
 מיוחד לזיתים או לרמון היה מקבל
 טומאה מאלו ולהבא חשוב הוא כלי
 זכר לענין דם חטאת כיון דחיון
 מחוסר מעשה אלא יחוד בעלמא פ"כ.
 נקבו. פירש הר"ב נקב קטן כשיעור
 שרש קטן. דזה טעם שחר מטומאה
 וכן פירש"י והרמב"ם והקבו התוספות
 דכדיחא חק במסכת כלים ר"ט פ"ג
 האלפס והקדירה שיעורן ציתים
 ושיעור שרש קטן לענין הכשר זרעים
 ואי ה"ל דשיעור זיתים דבעינן
 מדברגן הוא ניחא כדלמרת גבי
 כנגד. אבל מדלורייחא חס יקב
 כשרש קטן טהור ע"כ:
 ה' בלי נחשת. אין הפרש בין כלי
 נחשת לשאר כלי מתכות.
 הרמב"ם: פוחתו. פירש הר"ב דכלי
 מתכות אינו טהור מטומאה
 כנגד כל שהוא כדק"ד דמסכת
 כלים. ומ"ס הר"ב ומיהו אחר
 שפחתו מקיש עליו בקורנם כ"כ
 רש"י והרמב"ם בחבורו ספ"ח
 מהלכות מה"ק וגם כנ"ל הוא כך
 בפירושו. והקבו התוספות דא"כ
 כנגד נמי יקרעו ויטהרו לגמרי
 ויטהרו לאחר שקרעו. אלא א"כ
 היה חשוב כנגד חרס כאלו גבו
 ונבו חוזה ומיטהר ככך מטומאה.
 ע"כ: ה' אחד קדשי קדשים וכו'
 חרס אחר מיעוט. אלא לרבות.
 תוספות: ע"כ:

מה כזום במקום קדוש. אף שצורת כלי חרס
 זה חומר. אכזום קאי: ה' כנגד. שנהו עליו
 דם חטאת ויאל
 חוץ לקלעים: נטמא חוץ לקלעים.
 לאחר טילא. וה"ל להכניס
 טומאה לעזרה: קורעו. כ"ב
 כ"ב כ"ב. ועמ"ס במשנה
 ה' פ"ב דלמ"ה ועוד הארכתי שם
 פכ"ו משנה י'. ומ"ס הר"ב
 ואף ע"ג דכנגד שנתמא כו'.
 הכא שרי כו'. גמ' וכתבו החס'ם
 דזה חומה. מאי טעם דלמ"ה
 עומאה לא מקרי כנגד מן התורה
 ח"ע"ג דשייר בה כ"י מעוטי.
 ולגבי חטאת מקרי כנגד. וכמו כן
 קשה בסמוך גבי כלי חרס. ונראה
 לפרש כיון שמועיל לו יחוד לאוהו
 כנגד ששייר בו כ"י מעוטי ולאוהו
 כלי שניקב. כשרש קטן שאם היה
 מיוחד לזיתים או לרמון היה מקבל
 טומאה מאלו ולהבא חשוב הוא כלי
 זכר לענין דם חטאת כיון דחיון
 מחוסר מעשה אלא יחוד בעלמא פ"כ.
 נקבו. פירש הר"ב נקב קטן כשיעור
 שרש קטן. דזה טעם שחר מטומאה
 וכן פירש"י והרמב"ם והקבו התוספות
 דכדיחא חק במסכת כלים ר"ט פ"ג
 האלפס והקדירה שיעורן ציתים
 ושיעור שרש קטן לענין הכשר זרעים
 ואי ה"ל דשיעור זיתים דבעינן
 מדברגן הוא ניחא כדלמרת גבי
 כנגד. אבל מדלורייחא חס יקב
 כשרש קטן טהור ע"כ:
 ה' בלי נחשת. אין הפרש בין כלי
 נחשת לשאר כלי מתכות.
 הרמב"ם: פוחתו. פירש הר"ב דכלי
 מתכות אינו טהור מטומאה
 כנגד כל שהוא כדק"ד דמסכת
 כלים. ומ"ס הר"ב ומיהו אחר
 שפחתו מקיש עליו בקורנם כ"כ
 רש"י והרמב"ם בחבורו ספ"ח
 מהלכות מה"ק וגם כנ"ל הוא כך
 בפירושו. והקבו התוספות דא"כ
 כנגד נמי יקרעו ויטהרו לגמרי
 ויטהרו לאחר שקרעו. אלא א"כ
 היה חשוב כנגד חרס כאלו גבו
 ונבו חוזה ומיטהר ככך מטומאה.
 ע"כ: ה' אחד קדשי קדשים וכו'
 חרס אחר מיעוט. אלא לרבות.
 תוספות: ע"כ:

מה כזום במקום קדוש. אף שצורת כלי חרס
 זה חומר. אכזום קאי: ה' כנגד. שנהו עליו
 דם חטאת ויאל
 חוץ לקלעים: נטמא חוץ לקלעים.
 לאחר טילא. וה"ל להכניס
 טומאה לעזרה: קורעו. כ"ב
 כ"ב כ"ב. ועמ"ס במשנה
 ה' פ"ב דלמ"ה ועוד הארכתי שם
 פכ"ו משנה י'. ומ"ס הר"ב
 ואף ע"ג דכנגד שנתמא כו'.
 הכא שרי כו'. גמ' וכתבו החס'ם
 דזה חומה. מאי טעם דלמ"ה
 עומאה לא מקרי כנגד מן התורה
 ח"ע"ג דשייר בה כ"י מעוטי.
 ולגבי חטאת מקרי כנגד. וכמו כן
 קשה בסמוך גבי כלי חרס. ונראה
 לפרש כיון שמועיל לו יחוד לאוהו
 כנגד ששייר בו כ"י מעוטי ולאוהו
 כלי שניקב. כשרש קטן שאם היה
 מיוחד לזיתים או לרמון היה מקבל
 טומאה מאלו ולהבא חשוב הוא כלי
 זכר לענין דם חטאת כיון דחיון
 מחוסר מעשה אלא יחוד בעלמא פ"כ.
 נקבו. פירש הר"ב נקב קטן כשיעור
 שרש קטן. דזה טעם שחר מטומאה
 וכן פירש"י והרמב"ם והקבו התוספות
 דכדיחא חק במסכת כלים ר"ט פ"ג
 האלפס והקדירה שיעורן ציתים
 ושיעור שרש קטן לענין הכשר זרעים
 ואי ה"ל דשיעור זיתים דבעינן
 מדברגן הוא ניחא כדלמרת גבי
 כנגד. אבל מדלורייחא חס יקב
 כשרש קטן טהור ע"כ:
 ה' בלי נחשת. אין הפרש בין כלי
 נחשת לשאר כלי מתכות.
 הרמב"ם: פוחתו. פירש הר"ב דכלי
 מתכות אינו טהור מטומאה
 כנגד כל שהוא כדק"ד דמסכת
 כלים. ומ"ס הר"ב ומיהו אחר
 שפחתו מקיש עליו בקורנם כ"כ
 רש"י והרמב"ם בחבורו ספ"ח
 מהלכות מה"ק וגם כנ"ל הוא כך
 בפירושו. והקבו התוספות דא"כ
 כנגד נמי יקרעו ויטהרו לגמרי
 ויטהרו לאחר שקרעו. אלא א"כ
 היה חשוב כנגד חרס כאלו גבו
 ונבו חוזה ומיטהר ככך מטומאה.
 ע"כ: ה' אחד קדשי קדשים וכו'
 חרס אחר מיעוט. אלא לרבות.
 תוספות: ע"כ:

מה כזום במקום קדוש. אף שצורת כלי חרס
 זה חומר. אכזום קאי: ה' כנגד. שנהו עליו
 דם חטאת ויאל
 חוץ לקלעים: נטמא חוץ לקלעים.
 לאחר טילא. וה"ל להכניס
 טומאה לעזרה: קורעו. כ"ב
 כ"ב כ"ב. ועמ"ס במשנה
 ה' פ"ב דלמ"ה ועוד הארכתי שם
 פכ"ו משנה י'. ומ"ס הר"ב
 ואף ע"ג דכנגד שנתמא כו'.
 הכא שרי כו'. גמ' וכתבו החס'ם
 דזה חומה. מאי טעם דלמ"ה
 עומאה לא מקרי כנגד מן התורה
 ח"ע"ג דשייר בה כ"י מעוטי.
 ולגבי חטאת מקרי כנגד. וכמו כן
 קשה בסמוך גבי כלי חרס. ונראה
 לפרש כיון שמועיל לו יחוד לאוהו
 כנגד ששייר בו כ"י מעוטי ולאוהו
 כלי שניקב. כשרש קטן שאם היה
 מיוחד לזיתים או לרמון היה מקבל
 טומאה מאלו ולהבא חשוב הוא כלי
 זכר לענין דם חטאת כיון דחיון
 מחוסר מעשה אלא יחוד בעלמא פ"כ.
 נקבו. פירש הר"ב נקב קטן כשיעור
 שרש קטן. דזה טעם שחר מטומאה
 וכן פירש"י והרמב"ם והקבו התוספות
 דכדיחא חק במסכת כלים ר"ט פ"ג
 האלפס והקדירה שיעורן ציתים
 ושיעור שרש קטן לענין הכשר זרעים
 ואי ה"ל דשיעור זיתים דבעינן
 מדברגן הוא ניחא כדלמרת גבי
 כנגד. אבל מדלורייחא חס יקב
 כשרש קטן טהור ע"כ:
 ה' בלי נחשת. אין הפרש בין כלי
 נחשת לשאר כלי מתכות.
 הרמב"ם: פוחתו. פירש הר"ב דכלי
 מתכות אינו טהור מטומאה
 כנגד כל שהוא כדק"ד דמסכת
 כלים. ומ"ס הר"ב ומיהו אחר
 שפחתו מקיש עליו בקורנם כ"כ
 רש"י והרמב"ם בחבורו ספ"ח
 מהלכות מה"ק וגם כנ"ל הוא כך
 בפירושו. והקבו התוספות דא"כ
 כנגד נמי יקרעו ויטהרו לגמרי
 ויטהרו לאחר שקרעו. אלא א"כ
 היה חשוב כנגד חרס כאלו גבו
 ונבו חוזה ומיטהר ככך מטומאה.
 ע"כ: ה' אחד קדשי קדשים וכו'
 חרס אחר מיעוט. אלא לרבות.
 תוספות: ע"כ:

טבול יום פרק יב זבחים

חולקין ואוכלין. וי"ל והנהגה...
הוא ש"ס אכל לא...
מקריבין. מ"ו פ"ו...
אחת מקדש פ"ה: וכל שאינו...
ראוי לעבודה. מ"ו פ"ו...
הוא ש"ס הי"ד וכל שאינו...
לו בבשר. מ"ו פ"ו...
אפילו ש"ס בשעת זריקה...
הוא ש"ס ז"ו פ"ו...
ב כל שלא זכה המזבח...
כ"ה ק"ב פ"ה מ"ו פ"ה...
הש"ס פ"ה: עולה שנשחטה...
שלא שמה. מ"ו פ"ה...
הוא ש"ס פ"ה: אחד...
עולה האיש וכו'. מ"ו...
פ"ה מ"ו פ"ה: פ"ה...
ב עורות קדשים קלים...
ק"ג פ"ה מ"ו פ"ה: פ"ה...
הוא ש"ס:

שוני נוסחאות

ובל שאינו ראוי...
כ"ה ונמשך כל...
אין לו בעורות. כ"ה...
בכורות שנאמר עור...
העולה. וע"ה מ"ו...
והוא ש"ס אכל לא...
שכן מלא בגוף המזבח...
וכ"ה מ"ה ומלא וכו'....
בשעת זריקה כ"ה...
בשעה. כ"ה: עולה שנשחטה...
שנאמר המקריב (את)...
דם השלמים ואת החלב...
מבני אחרו לו היה שוק...
הימין למזבח. ד"ו...
לחל. כ"ה: השלמים...
וגו' והוא לחל. כ"ה...
השלמים לו יתח...
והוא לחל. כ"ה: ונמשך מן...
דמו אמר וכלה תקנו...
כלפניו: כ"ה: שא"י...
לכח הורק את דם...
השלמים לו יתח כלל...
וע"ה מ"ו פ"ה: (ה)...
ד"ה חולק...
ב הדינים. כ"ה...
כ"ה: עולה שעלתה...
לאיש. כ"ה: ד"ו...
שלה שוכה...
ו. פ"ו...
וכ"ה כ"ה: שעלת וכן...
בכח שלא עלתה...
עולת האיש כ"ה האשה...
כ"ה ח' איש. אשה.

תוספות חדשים

ש"ס ב"ה בע"פ מוס כ"ו...
דוקא חכילה ולא כ"ו. ו"ל...
לחל. חכילה נלמד...
מזכרון לחל חכילה מקדש...
קדשים ואכל וכן נכ"ה...
בעל מוס מעיקרה דמי...
שרע וכן בעל מוס עובר...
מזכרון נכל ועל ז' כ"ה נאמר...
לחל כ"ו אכל ריבוי לחלוקה...
לא נאמר שם לכן אינם...
ג' קראו וכו'. (ממחברות)...
ז"ל: שם ס"ה וכו' שאינו...
כ"ה לרבות בע"פ לחלוקה...
וכ"ה דמי ע"ה ג"כ...
דאי מדאפקי כ"ו י"ל...
דאי רק למעט כ"ה...
מקריבין אוקן ואינו אכל...
לכן אינו חולק אכל לא...
לרבות שם דבר וכ"ה...
כתבו הח"ס ד"ה לחל...
לחל חולק כ"ו ע"פ לכן...
חלוקה כ"ו זכר לרבות...
(מהר"ל):

חלוקה לבעל מוס מעיקרו חל...
לחכילה וחד לחלוקה. דאי...
מחד. הוה חכילה דוקא חכילה...
ולא חלוקה כמו קטן דחולק...
ואינו חולק. וי"ל כיון דאשכחן...
חס וגעשה בעל מוס לחל חולק...
בין חכילה לחלוקה דמסתמא...
ה"ה לבעל מוס מעיקרו ע"כ.

בעלי מומין עוברין. חולקין ואוכלין. אבל...
לא מקריבין. כ"ה בעל מוס עובר...
מזין ח"ל (ש) כל אשר יהיה בו מוס...
לא יקריב: וכל שאינו ראוי לעבודה...
כו'. כתב הר"ב חון מצעלי מומין...
כו' דרבינו קראו כו' כל זכר בבני...
אחרן יאכלנה לרבות בעלי מומין...
למחלוקת. הכי חתה בגמרא אפיסקא...
דבעלי מומין וכו' כ"ה חולקין...
קמיתא דריש פירקין. והא דכתב...
ה"כ לעיל מדאפקיה קרא לחלוקה...
בלבן חכילה כו' הלכך בעלי מומין...
חולקין הוא חולקתא דרב יוסף ברבי...
פירקין. והא דכ"ה יוסף חלוקה...
ליה מוס דלא חתה בעל מוס מעיקרו...
לא חתבי חלוקה לחכילה כחמית...
התוספות לעיל ובהכי נחמא דאף לרב...
יוסף קיימא הנך ברייתא דדרבי...
חלוקה כל זכר לרבות כ"ה לחלוקה: וכל שאין לו צד כו'.

וכתוב וכל שאינו ראוי...
לעולם אינו חולק עד...
שהיה טהור משעת זריקה...
וממא דהקטר חלוקה וחכילה...
לחל דבגמרא לא אמרינן הכי...
אבל דייקו...
ממתניתין דהא טהור משעת זריקה...
דמוס אמר וכלה תקנו...
כלפניו: כ"ה: שא"י...
לכח הורק את דם...
השלמים לו יתח כלל...
וע"ה מ"ו פ"ה: (ה)...
ד"ה חולק...
ב הדינים. כ"ה...
כ"ה: עולה שעלתה...
לאיש. כ"ה: ד"ו...
שלה שוכה...
ו. פ"ו...
וכ"ה כ"ה: שעלת וכן...
בכח שלא עלתה...
עולת האיש כ"ה האשה...
כ"ה ח' איש. אשה.

עולתו לבדק הבית שהעור קודש: ג עורות קדשים קלים...
לבעלים...
לחלוקה כל זכר לרבות כ"ה לחלוקה: וכל שאין לו צד כו'...
בגמרא (ש) ו עור העולה חכר הקריב לכהן לו יהיה כ"כ...
מלחתי: אפילו טמא משעת זריקה דמים וטהור משעת...
זריקה דמים עד שעת הקטר חלוקה וחכילה. חלוקה וחכילה...
דכ"ה אישכא כי טהור בזריקה וממא דהקטר חלוקה וחכילה...
לחל דבגמרא לא אמרינן הכי אבל דייקו...
ממתניתין דהא טהור משעת זריקה דמוס אמר וכלה תקנו...
כלפניו: כ"ה: שא"י...
לכח הורק את דם...
השלמים לו יתח כלל...
וע"ה מ"ו פ"ה: (ה)...
ד"ה חולק...
ב הדינים. כ"ה...
כ"ה: עולה שעלתה...
לאיש. כ"ה: ד"ו...
שלה שוכה...
ו. פ"ו...
וכ"ה כ"ה: שעלת וכן...
בכח שלא עלתה...
עולת האיש כ"ה האשה...
כ"ה ח' איש. אשה.

יבין

כ"ה ח"ה חולק...
ב הדינים. כ"ה...
כ"ה: עולה שעלתה...
לאיש. כ"ה: ד"ו...
שלה שוכה...
ו. פ"ו...
וכ"ה כ"ה: שעלת וכן...
בכח שלא עלתה...
עולת האיש כ"ה האשה...
כ"ה ח' איש. אשה.

יבין

כ"ה ח"ה חולק...
ב הדינים. כ"ה...
כ"ה: עולה שעלתה...
לאיש. כ"ה: ד"ו...
שלה שוכה...
ו. פ"ו...
וכ"ה כ"ה: שעלת וכן...
בכח שלא עלתה...
עולת האיש כ"ה האשה...
כ"ה ח' איש. אשה.

תוספות

כדי לאכול אחר הטבילה אלא דלרוב נקם משום טבול יום. אבל שימא...
דמתני' מיירי בעריין לא הביא בפרתו ופשוט (וכן כתבו ג"כ בחו"מ):...
[אוח צג] תוי"ט ר"ה וכו' שאין לו בבשר. כך מצאתי. נפלאות דהא

רעיק

כדי לאכול אחר הטבילה אלא דלרוב נקם משום טבול יום. אבל שימא...
דמתני' מיירי בעריין לא הביא בפרתו ופשוט (וכן כתבו ג"כ בחו"מ):...
[אוח צג] תוי"ט ר"ה וכו' שאין לו בבשר. כך מצאתי. נפלאות דהא

כ"ה ח"ה חולק...
ב הדינים. כ"ה...
כ"ה: עולה שעלתה...
לאיש. כ"ה: ד"ו...
שלה שוכה...
ו. פ"ו...
וכ"ה כ"ה: שעלת וכן...
בכח שלא עלתה...
עולת האיש כ"ה האשה...
כ"ה ח' איש. אשה.

כ"ה ח"ה חולק...
ב הדינים. כ"ה...
כ"ה: עולה שעלתה...
לאיש. כ"ה: ד"ו...
שלה שוכה...
ו. פ"ו...
וכ"ה כ"ה: שעלת וכן...
בכח שלא עלתה...
עולת האיש כ"ה האשה...
כ"ה ח' איש. אשה.

בחון פטורו בפנים. כגון שחט העוף בפנים והעלה בחון פטור. שחט בחון והעלה בחון חייב. מלא בפנים והעלה בחון חייב. מלא בחון והעלה בחון פטור. נמלא במקום שמתחייב על העלאתו אם נעשית העבודה הראשונה בפנים כגון במליקת פנים פטור על העלאתו אם נעשית המליקה בחון. ודרך שמתחייב על העלאתו אם נעשית עבודה הראשונה בחון כגון בשחיטה. פטורו בפנים. אם נשחט בפנים והעלה בחון: רבי שמעון אומר כו'. במלתיה דתנא קמא חסורי מחסרה והכי קתני וכן השוחט בהמה בלילה בפנים והעלה בחון פטור דאיהו מתקבלת בפנים דכתיב (ויקרא י"ט) ביום זבחכם ולא בלילה ומלא הזבח פסול ולפיכך אינו חייב על העלאתו. אבל אם שחט בלילה בחון והעלה בחון חייב. מפני שהשחיטה בחון בלילה כשרה היא לפיכך חייב שהים על השחיטה ועל העלאתו. ופליגי רבי שמעון בהא ואמר כל בחיובין עליו בחון. חייבין על כיוצא בו בפנים שהעלהו בחון. כלומר כשם שהשוחט בחון בלילה והעלה בחון חייב. כך אם שחט בפנים בלילה והעלה בחון מהשוחט עוף בפנים והעלהו בחון שחט והעלה בחון חייב. ואין הלכה כר"ש: [א] נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים חייב. מלתא דפשיטא היא ומשום כיפא נקט לה נתן בפנים וחזר ונתן בחון שחט עוף בחון חייב. אחרת ואלו היתה לו ידיעה בינתיים חייב שהים: אחד בפנים. ואח"כ השני בחון פטור. ואפילו לרבי נחמיה דסבר כוס א' עושה את חבירו דחוי להיות כשפך לאמה הלכך אפילו שירים לא הוי: והפנימי מכפר. להכשיר הזבח. שהדס הנורק תחלה בחון לא עשה המשויר כיוצא בו: שתיהן בחון חייב. על כל אחת ואחת. דבשעת שחיטה כל אחת היתה ראויה בפנים: אחת בפנים. והשנייה אחר כן בחון פטור. דהויא לה חטאת שנתכפרו בעליה ולמיתה אולה. ואינה מתקבלת בפנים: חייב על

בפנים (ג). רבי שמעון אומר כל שחייבין עליו בחוץ. חייבין על כיוצא בו בפנים שהעלהו בחוץ (ג). חוץ מן השוחט בפנים ומעלה בחוץ (ג): [א] החטאת שקבל דמה בכוס אחד. נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים. לבא בפנים (ג). קבל דמה בשתי כוסות נתן שניהם בפנים. פטור (ג). שניהם בחוץ חייב (ג). אחד בפנים ואחד בחוץ פטור (ג). אחד בחוץ ואחד בפנים חייב על החיצון. והפנימי מכפר (ג). למה הדבר דומה למפריש חטאתו ואבדה. והפריש אחרת תחתיה ואחר כך נמצאת הראשונה. והרי שתיהן עומדות. שחט שתיהן בפנים. פטור (ג). שחט שתיהן בחוץ חייב (ג). אחת בפנים ואחת בחוץ פטור (ג). אחת בחוץ ואחת בפנים חייב על החיצונה (ג) והפנימית חייב. כתב הר"ב ומתניתין ר"ג היא. גמרא. וא"כ מתניתין דוקא בדמים הפנימיים כדפירש הר"ב בשמנה ו' נתן שניהם בפנים פטור. בכל הספרים נדפס כך וכן בסופא ומלאתי ברישא שנחמק ולא ידעתי למה לא ג"כ בסופא. ובלשון הר"י יורקום שהביא הכ"מ בסוף הלכות מה"ק העתיק הסופא בלא בנא זו ולגירסת הספרים יש לדחוק דכולי גווי קתני. למה הדבר דומה. בגמרא מפרש דאגמרינן במאי דמומינו. דמתניתין רבי היא דאמר בספ"ד דתמורה אבודה בשעת הפרשה משה וה"ק טעמא דלכדה דדמי' לכוס דחוי. הא הפריש ב' חטאות לאחריות כי מתכפר באחת השניה תרעה ואם שחטה סהם כבר לעולה ומשכחה לה בחטאת שפיר דנשיא שהוא זכר כמו עולה: שתיהן בחון חייב על כל אחת ואחת. כתב הר"ב דבשעת ההיצונה. דהא חזיא לפניס דאיהו מן שירלה יקריב: כש

פירש"י שחיטה בחון בעוף רבייה רחמנא מלו אשר ישחט והאעלאתו נמי אמרינן ואלויהם האמר לערב פרשיות לכל שמתחייב על שחיטתו בחון אם חזר כו': רבי שמעון אומר כל שחייבין כו'. כתב הר"ב במלתיה דת"ק חסורי מחסרה והכי קתני וכן השוחט בהמה בלילה בפנים חייב וכו' פירש"י אפילו עלתה תרד וכו' יהודה היא דאמר הכי בפ"ט משנה ב' ע"כ. ומ"ש הר"ב אבל אם שחט בלילה בחון כו' שהשחיטה בחון בלילה כשירה. פירש"י דבשחיטת חוץ ל"ט לילה מיום. דהא ראויה הוא לבא אל פתח אוהל מועד למחר ובעלאתו נמי חייב דהא כתיב ואלויהם האמר ע"כ. ומ"ש הר"ב ופליגי ר"ש בהא ואמר. כל שחייבין כו' כך אם שחט בפנים בלילה כו' פירש"י דהא בפנים אם עלתה לא תרד איה ליה בפ"ט [עא]: חוץ מן השוחט בפנים. פירש הר"ב שחט עוף בפנים. וא"ל ר"ש מ"ש שחט בהמה בלילה בפנים מזבח עוף בפנים. וי"ל דשחט עוף בפנים מקבל קטליה ואם עלה ירד אפילו לר"ש אע"ג דלא מטמא בגדים אביה הבלועה [*כלעיל ספ"ג חו"ס]: [א] בפנים וחזר ונתן בחון חייב. כתב הר"ב ומתניתין ר"ג היא. גמרא. וא"כ מתניתין דוקא בדמים הפנימיים כדפירש הר"ב בשמנה ו' נתן שניהם בפנים פטור. בכל הספרים נדפס כך וכן בסופא ומלאתי ברישא שנחמק ולא ידעתי למה לא ג"כ בסופא. ובלשון הר"י יורקום שהביא הכ"מ בסוף הלכות מה"ק העתיק הסופא בלא בנא זו ולגירסת הספרים יש לדחוק דכולי גווי קתני. למה הדבר דומה. בגמרא מפרש דאגמרינן במאי דמומינו. דמתניתין רבי היא דאמר בספ"ד דתמורה אבודה בשעת הפרשה משה וה"ק טעמא דלכדה דדמי' לכוס דחוי. הא הפריש ב' חטאות לאחריות כי מתכפר באחת השניה תרעה ואם שחטה סהם כבר לעולה ומשכחה לה בחטאת שפיר דנשיא שהוא זכר כמו עולה: שתיהן בחון חייב על כל אחת ואחת. כתב הר"ב דבשעת ההיצונה. דהא חזיא לפניס דאיהו מן שירלה יקריב: כש

ח המאח שקבל דמה כו' ק"ל כ"ג מ"י ק"ס כ"ט מ"ה"ק ה"ג: לשפיר חטאתו ואבדה. משלה ר' ע"כ:

שנינו נוסחאות שחייבין עליו כמש"כ... עליה. חייבין על כיוצא. ככ"ל ז' חייבין עליו. שהעלהו. כמש"כ. שהעלה. ומעדה בחוץ. ככ"ק. והפעלה. [א] החטאת. ככ"ק. ובמש"כ. ח ס א ח. וכן מש"כ. ראו (לבא). כמש"כ. ליהא והגיס בש"מ. דמה בשתי כוסות. ככ"ק ובכ"ק. בשני. וכו' בש"מ. (אם דמו. וכפי הנראה ט"ל הוא וכו' דמה). והפנימי מכפר. ככ"ק. ושל הפנימי מכפר. (שחט) שת חוץ בחון. ככ"ק. ליהא. אחת בפנים ואחת בחוץ. ככ"ק. ד"ט עטות אחד. ואחד. וכן בסמוך.

חוספות רע"ק [א] חוץ מן הרע"ק דה"ר אומר. חסורי מחסרה וה"ק. קשה לי הא מסקנת חסורא אינו כן אלא דמאחר דמצינו ב ב ר י ת א דפליגי בסליקה בחוץ והעלאת בחון דלר"ש שחייב אמרינן ג"כ בסתיק דר"ש קאי אהך בבא וחני כל שחייבין עניו בפנים והעלה בחון (דהיינו מלא בפנים) חייבין עליו בחון:

לקושים ח ה"ר"ב ד"ה נתן וכו' מלתא דפשיטא כו' ז"ל דרמ"ז כ"י ז"ל כ"ל כ"י נכסה וכו' ד"ל מאי דתי וחזר ונתן בפנים הוא למס דתקן לפטור וק"ל דהרמב"ם ז"ל נכסה לכולה בנא פ"ט מהמ"ק ועוד דכתיב כס טעמא שכולו ראוי לנא בפנים ודוק לומר הרמב"ם כ"י נכסה ע"כ. ונע"ד דשפיר קת"ל בדכ"ל אלו סבבא זו פתמי מילי מהך דכ"י בורק מקת דמיס בחון ועוד דלא נ"מא כיון דהדר וקריב כהכר בפנים נחשבה לפנא קמא כמתן דלא יהיב מצי וליפטר קמ"ל וכו' דנסה דהרמב"ם אלא דמי' כל ז' יש ללמדי ממקומין דלשיל דמחייב בורק מקת דמיס בחון ואל פליג בן ייב כהכר בפנים בן לא יהיב ולפי כתב ר"ש דכ"י נכסה דכיון דכ"ר שחטו ממתיק דלעיל (ש"ל): חו"ס ר"ה נתן וכו' ולגי' וכו' ה"י דשפיר יש לקיים ג"י ה"י וסוגא קמ"ל ברישא דהא מתניתין חייב בחטאות הפנימיות כמי' חטאי' דנדר

חון מהשוחט עוף בפנים והעלהו בחון שחט והעלה בחון חייב. ואין הלכה כר"ש: [א] נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים חייב. מלתא דפשיטא היא ומשום כיפא נקט לה נתן בפנים וחזר ונתן בחון שחט עוף בחון חייב. אחרת ואלו היתה לו ידיעה בינתיים חייב שהים: אחד בפנים. ואח"כ השני בחון פטור. ואפילו לרבי נחמיה דסבר כוס א' עושה את חבירו דחוי להיות כשפך לאמה הלכך אפילו שירים לא הוי: והפנימי מכפר. להכשיר הזבח. שהדס הנורק תחלה בחון לא עשה המשויר כיוצא בו: שתיהן בחון חייב. על כל אחת ואחת. דבשעת שחיטה כל אחת היתה ראויה בפנים: אחת בפנים. והשנייה אחר כן בחון פטור. דהויא לה חטאת שנתכפרו בעליה ולמיתה אולה. ואינה מתקבלת בפנים: חייב על

י ב י ת פ א ר ת י ש ר א ל

דשחיטה עוף קדשים בחון רחמנא רבי' דחייב. ומדחייב בשחיטתו בחון, חייב גם על העלאתו בעלו הוא או אחר: (ג) ר"ל נמלא דרך הכשר חיובו מנפנים. דהיינו מליקה. שכשמלק בפנים חייב כשהעלה אחיב בחון. פטורו מבחון. שכשמלק בחון והעלה אח"כ בחון. פטור. ודרך הכשר חיובו בחון, דהיינו שחיטה, שכששחט בחון והעלה אח"כ בחון. הרי חייב. הו"ל פטורו מנפנים. שכששחט בפנים והעלהו בחון. פטור: (בא) ר"ש אח"ק קאי. דמדקאמר ת"ק נמלא דרך וכו'. על כרחך דתנו לרבינו נמי מלתא אחריתא עון שחט אפילו בהמה בלילה. דאיהו נמי דרך הכשר חיובו בחון. דכששחט בלילה בחון והעלה אח"כ בחון חייב. לפיכך פטור בפנים. דבשעת בהמה בלילה בפנים והעלה אותה בחון פטור ג"כ. והא קאמר ר"ש. כל שחייבין עליו בחון. דהיינו שחט בלילה בחון והעלהו בחון דחייב ב'. כך בשעת בלילה בפנים והעלהו בחון חייב. דהרי לדידיה מחוי חזי לפניס. דאם עלתה לא תרד [כפ"ט מ"ב]: (ג) ר"ל חז מלומו השוחט

בפנים והעלה בחון דקמיירי בה ת"ק. דהיינו בעוף. בהא מודינא דפטור. אף דאם שחטו והעלו בחון היה חייב שהים. וה"ט דפטור מדלא חזי לפניס. דאם עלה ירד: (ג) מתניתין בחטאת פנימית חייב. וכו' נחמיה דמשנה ו' היא. דס"ל דגם שיריים של דס פנימיות מעכזי. למה קמ"ל הכא סיפא נתן בפנים וחזר ונתן בחון חייב: (ג) הך בנא ל"ג, דפשיטא דפטור. ואי גרסינן לה. י"ל דכולה גוונא בעי למנקט: (ג) חייב א'. ואם היה לו ידיעה בינתיים שאסור לעשות כן בחון. וחזר ושכח. חייב ב': (ג) ואפילו לר' נחמיה לעיל משנה ו'. הכא מודה. דכוס א' עושה את חבירו דחוי שיהיה נספך לאמה. ולא שיהיה כשיריים ליסוד: (ג) שכשר הזבח. דזריקה שבחון לא פסל דס הנשאר שבפנים: (ג) חייב ב'. כשהיה ידיעה בינתיים [כלעיל ס' כ"ה]. דבשעת שחיטה כל א' וא' חזי לפניס: (ג) דמשהחט החילה א' בפנים. הו"ל אידך החטאת כאלו כבר נתכפרו בעליה דנמיתה אולה. ולא חזי לפניס. להכי פטור: (ס) מדחייב לפניס. דאיהו שירלה מן ויכל להקריב: מן

השוהט והמעלה פרק יג זבחים

כשם שדמה פוטר כו' .
מנייה ו' ע"ב .
שנויי נוסחאות
כך (הוא) פוטר . כתיב
ליהא ; כמש"כ . . . היא
פוטרת וליט נכון .

לקוטים

בדבר דלעיל וליכ מני
לפניו ד"ש קמן שתיין
בפיט ר"ל שלחמ סהה
מכוס ר"ל כהנות שביכל
מור וזהו בית מכוס
האחר וקמ"ל דלא שייך ביה
כל שמתנו לאישים ביה הוא
בכל הקטיו אע"ג דשיך
לפי' כהנות דהוא
במקום הקטרה קימי כמ"ס
רש"י לעיל כפי' התערבות
דף ע"ו אפי"ה כה"ג לית
ביה משום כל הקטיו אי
מטוס דמתא רואין כהילו
הוא מים ועוד כיון דהק
ה"ל שריים ובי מני היכי
ליה כמות פיימי לא שייך
כיון דאיכא דגל תקטירו
כיון דכלאו ביה טעוין
מונה דהיינו כיבוד של
מונה התינו ויש ללמוד זה
מדברי תוס' שם ע"ע
ובסיפא איתריך משום מלי
דמטיים כשם ובי' כמ"ס
הרמ"ז ז"ל . (פ"ל) :

כשם שדמה פוטר את בשרה . מן המעילה [דריקת דם מניחה
בשר ק"ק מן המעילה דיהבה בה] שעה היטר לכהנים : כך הוא
פוטר את בשר חברתה . והע"פ שפכולה [ואשחט שניה' צפנים קאי]
ואשמועין הכל דהיכל דמונחות שתיין וקדם וזיק את דם האחת
פטר את חברתה מן המעילה משום
מכפרת . בשם שדמה פוטר את בשרה (א) .
כך הוא פוטר את בשר חברתה (ב) :
הקטאות הממות לא נהנין ולא מועלין :

כמו קמי' [נה] לכולה ע"כ : בשם שדמה פוטר כו' . פירש הר"ב משום חטאת שנתכפרו בעליה דק"ל חטאות הממות לא נהנין
ולא מועלין . ובפירוש רש"י . וכתבו התוספות וקשה לפירושו דבמשנה ב' פ"ק דמעילה הנין אר"ע כו' לא כשם שדמה כו'
ומוקמינן דוקא כשחט שניהם בבית אחת רלה מזה וזיק רלה מזה וזיק . אבל בזה אחר זה לא [כדפירש הר"ב שם] ואי חשיב
כחטאות הממות אפילו בזה אחר זה נמי . אלא ודאי כיון שנתכפרו קודם זריקת דמה של חברתה שראוי להתכפר לא הוי חטאת
הממה . והיינו טעמא דיש חילוק בין בית אחת לזה אחר זה . לבית אחת חשיבי תרווייהו כחד גופא ולכך פוטר את בשר חברתה
וכן מוכח הסוגיא ע"כ :

י"בין תפארת ישראל י"בין

משום דכמד גופא יניחו . רק משום דאי כפי זרק מהאי או מהאי . וכמ"ס
רש"י תוס' . וא"כ ק' לכתב"ס . אם לא שנתקן דכוונת תוס' הכל . דמשום
שיוכל לזרוק מאיזו שירלה . להכי חשיבא כחד גופא . פירוה בשחטן זה
אחר זה . כיון דמלאה לזרוק מהשחט ראשון , להכי אין זריקת
הראשונה מפיקעה שניה ממעילה . ואי"ל דנחשב שנייה כחטאות
הממות . שאין בהן מעילה . ד"ל דמשום דנשחטה שנייה קודם
זריקת דם הראשונה . לא מקרי חטאת שפירו בעליה . כיהו
בשחטה שנייה אחר זריקת הראשונה . הו"ל שנייה חטאת שפירו
בעליה . שאין בה מעילה [כמעילה ד"י ב'] :

מן חיוב מעילה . דריקת דם מניחה בשר ק"ק מחיוב
מעילה . מדהותרה לכהנים כשנזרק דם : (א) בשחט שניהן
צפנים ע"י ב' כהנים בבית אחת ממש . וזיק אח"כ דם של
אחת , אף שפסלה השנייה . אפי"ה שוב אין מועלין בשניהן .
דכיון דרלה מזה וזיק ורלה מזה וזיק . זריקת של א' פוטרת
חברתה ממעילה . [וזה דלא כחוס' ורמב"ם שכתב כן בשם דע"ס
הפגור משום דחד גופא יניחו . והכי א"כ ק' על תוס' נמי כמו שהקשו
לש"י . וכדמקמי אצמא ר"ל [מעילה ד"ו ב'] . דאי ביה אח"ז נמי .
ובאמת במסקנא תוס' קאמר ר' יוחנן קאיתניו לרגלוי דיוקא . דאין הע"ס

ציונים תוספת י"ט פרת חטאת פרק יד זבחים ר"ע מברטנורה

פיר א פרת חטאת
ששרפה כו' . ק"ב
ע"ל מ"ב פירש איתרי פיק מ'
פירש ר' מ"י פ"ט מ"ב
מ"ה פ"ט : כל שאין דאוי
לכוא כו' . מ"י ע"ס
ב הרובע והרבע . ק"ב
ע"ל מ"ב ע"ס מ"י ע"ס ופ"ח
ה"י :

שנויי נוסחאות
פיר א ששרפה .
כתיב ונש"מ
שחטתה ועי' כתיב'
וכתו"ט . שהקריבו .
במש"כ ; שהקריבו ;
במש"כ ד"ו שהקריבו ;
כך שאינו ראוי לבא אל
(פחה) . כתיב' ליתא ;
במש"כ ד"ו וכל שאין . .
ב (והאתנן) והסחיר ;
במש"כ דפ"י . ליתא ;
והסיפוקו הכי' וה"ל
כלפינו אף ג"ל א"ד בפ"ו
הסדר כעטות והסחיר
והאתנן (ד"ס) וכה
בש"מ . והב"א (א) .
כתיב' ליתא כעטות .
ויוצא דופן . כתיב'
והיוצא . לפני משכן
(ח) . כתיב' ליתא .

פרק יד א פרת חטאת שרפה כו' . לשון הר"ב אם
שחטה כו' . וז"ל המוספות פרת חטאת
ששחטה מוץ מנחה ברוב ספרים גרסי' שרפה וכן במסכת פרה
פ"ד הנין שרפה מוץ לניחה פסולה וס"ה בשחיטה שאין חיוב מוץ
לא בשחיטה ולא בהטלה כדמוכח
בגמרא ועיקר גת עיתקן לשריפה
שהוא כעין גומא כדפירש בערוך
ושורפין אותה שם ואוכפין אפרה .
ע"כ : חוץ מניה . פירש הר"ב
מערכה של עליס מסודרין כמין גת .
וכ"פ הרמב"ם וכן פירש הר"ב ברפ"ד
דפרה אבל שם פ"ג מ"י מפרש בע"א .
גם הרמב"ם מפ' שם בע"א כמ"ס שם
בס"ד : וכן שפיר המשתלה לאחר וידוי .
דאי קודם וידוי בעי ליכנס להתוודות
עליו . גמרא . [זכולמר והרי הוא ר"אוי לנא] : ב הרובע והגרבע וכו' . מפורשים ברפ"ו דחמורה ופמ"ש שם בס"ד ועי' במשנה ד'
פרק בתרא דבטרות : שנאמר לפני משכן ה' . ובגמרא פריך וה"ג היפוק ליה מואל פתח אהל מועד לא הביאו ללעיל ומשמי
דמחט

פרק יד א פרת חטאת שרפה כו' . לשון הר"ב אם
שחטה כו' . וז"ל המוספות פרת חטאת
ששחטה מוץ מנחה ברוב ספרים גרסי' שרפה וכן במסכת פרה
פ"ד הנין שרפה מוץ לניחה פסולה וס"ה בשחיטה שאין חיוב מוץ
לא בשחיטה ולא בהטלה כדמוכח
בגמרא ועיקר גת עיתקן לשריפה
שהוא כעין גומא כדפירש בערוך
ושורפין אותה שם ואוכפין אפרה .
ע"כ : חוץ מניה . פירש הר"ב
מערכה של עליס מסודרין כמין גת .
וכ"פ הרמב"ם וכן פירש הר"ב ברפ"ד
דפרה אבל שם פ"ג מ"י מפרש בע"א .
גם הרמב"ם מפ' שם בע"א כמ"ס שם
בס"ד : וכן שפיר המשתלה לאחר וידוי .
דאי קודם וידוי בעי ליכנס להתוודות
עליו . גמרא . [זכולמר והרי הוא ר"אוי לנא] : ב הרובע והגרבע וכו' . מפורשים ברפ"ו דחמורה ופמ"ש שם בס"ד ועי' במשנה ד'
פרק בתרא דבטרות : שנאמר לפני משכן ה' . ובגמרא פריך וה"ג היפוק ליה מואל פתח אהל מועד לא הביאו ללעיל ומשמי
דמחט

י"בין תפארת ישראל י"בין

דפטר כששרפה אח"כ מוץ מניה , דהכי לא תקדשה בקדושת פרה כלל :
ג) לאחר שהתודה עליו צפנים . דאי מקודם . חיוב . מדראי
להביאו לפניו להתוודות עליו : ד) מנחת דשחטני מוץ : ה) מדקפיד
קרא לענשו משום דאל פתח אהל מועד לא הביאו . ש"מ דבעומד
להביאו מיירי : ו) כוין מפורשין לעיל [פ"ח מ"א] . ומיירי אפילו
בשעה

פרק י"ד א פרה חטאת . ומדמיירי הכל לאחר שהוקדשה .
להכי קרי לה חטאת [כחולין ד"א א'] : ב) הוא
מערכה עליס כעין גת ששחטין לה בהר המשתחה כנגד פתח הסיכל .
ושחטה עליו . [וב"ל דקט שרפה מוץ מניה דפטר . לדייק מנה דמיירי
אף ששחטה כדניה שם נגד פתח הסיכל . ומכ"ס בשם נחמה שלא כדניה

פיר א [אות קו] הוי"ם ד"ה וכן שפיר המשתלה . ראוי לבוא . וליבא
למעוטי מקרא דהבא וילפינן לה מקרא להקריב קרבן לה' .
תוספות רע"ק
וכמ"ס החו"ט בפרק דלעיל מ"ג והא דלא נקט בסתמי' דהבא מקרא
דלה' . דמיניה פסויטם בין קודם וידוי בין לאחר וידוי . היינו דבטי
לאהוי

אמעה מבשר הטאת. ט"ז
כ"י חתי פק"י ט"ז שס ט"ז
פ"ד היוצק הבולל
הפותר ה'. סמולין ט"ז
ט"ז מ"י ט"ז אין חייבין
ע"ז לא משום זרות ולא
משום טומאה. מ"י ט"ז
מה צ"ל מקדש ה"ט ו"ט:

שנויי נוסחאות
(מבשר אשם) כ"ו.
כ"י ליתא נטעות;
כ"י ונכ"ל ומבשר
ו. וכן כמון נ"פ.
היוצק. נמשכ"ב היוצק
וק כולל דממוך בוי"ן
וכ"י כנ"ק (מלמד
הסדר. הקומץ).
הבולל הפותר. נמשכ"ב
הסדר והפותר הבולל
וכסדרין (פ"ג ט"ז)
לפניהו וע"י כו"ט ט"ז
שנזל כ"ו ב"ל"ז.
(המולח). כ"י ליתא.
והמקבל דמים ב"ד
ודפ"י. מקצת דמים
והשפיהו ה"ט ט"ז.
פ"א. אין חייבין עליו.
במשכ"ב ואין. כ"י
ליתא. ו"ט משום
מחוסר בדין. כ"י
ליתא. כ"י. בדין
ולא משום מחוסר
כפורים.

תוספות חדשים

שם במשנה ומותר
העומר. מה שנתר
לאחר קטיף (רש"י): שם
במשנה במסכת יומא
הנזר, מדען את המורה
בדק. (רש"י): תי"ט
ד"ה והקומץ. נפלא
כו"ז ל"ט משום דליק עבודתו
כולל ככ"ס נחתה נזר
כדלחא במנחת ד"י
ע"י מקמייהו וליך מות
כהנה אלל קומץ וכן
מסדר שלח ומטיב נזר
אף על פי שאין חייב
מינה ט"ז אב"ד וליק
עליו כמ"ס הרמב"ם כ"ט
מה"ל כ"ט המקדש לך
לא שנה הנזל קומץ כדרי
ליך ו"ט פ"ט הרמב"ם שם
מה"ל נזר מה שנתר
לכתולה במנחה נזר סוף
ענינו על מ"ס כ"י ט"ז
מטה קרבנות ע"י וד"ק:
(ממה"ש ט"ז ו"ל):

ראשון לציון

פ"ד ג במש"י הו"פ
המיי"ץ כ"ו י"ל
חוספת כסדרין פ"ב ע"ב
ד"ה מולת והפניף והמניח
לא דק דמנחה וס"ס
קדמות למיתה כ"ו [ובזה]
אזנה לך קדושת הו"ט
שהיה לך בדי"ש והקומץ
כ"ט דכ"ה הנזל לא דקדק
בסדר] וע"י ח"ס מנחת
י"ח ע"ז א"ה לא מלה.
עוד שם בסדרין פ"ב ע"ב
בתוס' ד"ה היוצק כ"ו
הקשו הא דלא תשיב מולק
כו' ומיחו קשה לחי נזר
שמן ופתיחה במנחה
ומסלקת לא קשה כ"ו
ע"י: תוי"ט ד"ה והקומץ
נפלא: פי' שכן הוא ג"כ
בברייתא דף קט"ו ע"ב כ"ו
ו"ט: כסדרין פ"ב ע"ב
היה משנה זו על סדר הוס:

חטאתם וכו'. בחטאה חגי אומר דעירוב פירושים כחז הר"ב
דמ"ש נדבה לשמן ל' רש"י הוא ולדידיה בקודם שהקריבו מיירי.
הוא מתקבלות בפנים לנדבה קאמר. וז"ל לאחר שהקריבו וכו'
ל' הרמב"ם בפירושו הוא. ולכן הקרוז חגי ט"ז להגיה בלשון
הר"ב ש"ל ח"ג לאחר כו': ועכשיו
אפרש ואומר ד"ש נדבה לשמן ולהכי
מדקדק לשמן מבזבז דמלא לשמן אמרי'
בגמרא דאפילו אשם נמי הו"ל ורואי
שלא לשמן בפנים. וכן פסק הרמב"ם
בזבזו פ"ח מה' מה"ק. אבל ז"ש
לאחר שהקריבו כו' קשה טובא. דא"כ
מלחא דפשיטא הוא ומאי חיריא
עולותיהן ושלמיהן. ובזבזו פ"ח
מה' מה"ק כתב אבל אש שנתו
עולותיהן בחוץ בחוץ ימי הספירה
חייבין. שהעולה דורון הוא וכו'. ע"כ.
וכן מלאחי בגא"י. וז"ל ואין רהיין

להקריבה עד שיכלימו ימי הספירה. אבל העולה היא דורון אפילו
הוקריבה בחוץ ימי הספירה. וכן אש הקריבו שלמים בחוץ ימי
הנזירות חייב. כי עיקר הכפרה שלא תועיל חלה אחר תשלום
הימים הקבועים. הם החטאת והאשם. ע"כ: [והקומץ. נפלא
על שלא נכנה הקומץ חלה העבודה של המנחות והפסקו ביניהם
במסדר ומטיב. וז"ל לומר דטעות נפל בספרים שכן הוא ג"כ
בברייתא דף קט"ו ע"ב ואף הרמב"ם בה' מה"ק פ"ט העתיק כן. וז"ל:
בדבר שדרקן לאכול לאו הקטרה ניגאו. וכל הכך עבודות הואיל ויש
[בראשונה במסכת יומא] עבודה מתנה ולא עבודת סילוק. עבודה תמה
ולא עבודה שיש אחריה עבודה. רש"י. [אשם דף כ"ד
מפרש רש"י שיפא דקרא והזר הקרב יומת עבודה מתנה שחתה נזר על
המוצא כגון תרומת הדשן. עבודה תמה. עבודה שהיא נומרת ומתממת
את הדבר. ולא שיש אחריה עבודה כגון שחיטה וקבלה
והולכה שיש אחריה זריקה. אבל זריקה עבודה אחרונה שבד"ס
כפי' מוטרדו ולא יחללו בכל הזבחים תנינא [דף ט"ז] מאי דמחייב
אזרות מחייב השימוש קומאה. רש"י: ולא משום מחוסר
נגדים

שלמים ניגאו. ומשני חגי נזר בהדיהו שניר מביא שלמים:
בחוץ חייבין. שהן מתקבלות בפנים נדבה לשמן לאחר
שהקריבו חטאתם. והמזרע את אשמו: מבשר הטאת מבשר
אשם ט'. דכל הני נאל"ס לכהנים ואינן קרבים לגבי מזבח
ורחמנא אמר (ויקרא י"ח) אשר יעלה
עולה או זבח מה עולה שהיא קרבה
ע"ג מזבח אף כל שהוא קרב ע"ג
מזבח: מבשר קדשי קדשים.
ככשי עזרת בהם שלמי לבזר ויש להם
תורת קדשי קדשים: היוצק. השמן
על המנחה: הבולל. הפותר.
הבולל המנחה בשמן ופותרה פתים:
המניף המניש. שמניף את המנחה
שטעונה טעופה. ומנישה בחוץ.
המנחה שהיא טעונה הגשה בפנים
בקרן דרומית מערבית כדכתיב (ט
ב) והגשה אל המזבח. המסדר.
לחם הפנים על השלחן: פשור. דאמר קרא אשר יעלה עולה
או זבח מה העולה שהוא גמר עבודה. אף כל שהוא גמר
עבודה ילאו אלו שאין אחד מהן גמר עבודה: אין חייבין
עליו משום זרות. אש עשה זר אחת מכל העבודות הללו.
כגון שבלל. או פתח וכו'. וכן עמא. או מחוסר נגדים או מי
שחיו

בכריתתא דף קט"ו ע"ב ואף הרמב"ם בה' מה"ק פ"ט העתיק כן. וז"ל:
בדבר שדרקן לאכול לאו הקטרה ניגאו. וכל הכך עבודות הואיל ויש
[בראשונה במסכת יומא] עבודה מתנה ולא עבודת סילוק. עבודה תמה
ולא עבודה שיש אחריה עבודה. רש"י. [אשם דף כ"ד
מפרש רש"י שיפא דקרא והזר הקרב יומת עבודה מתנה שחתה נזר על
המוצא כגון תרומת הדשן. עבודה תמה. עבודה שהיא נומרת ומתממת
את הדבר. ולא שיש אחריה עבודה כגון שחיטה וקבלה
והולכה שיש אחריה זריקה. אבל זריקה עבודה אחרונה שבד"ס
כפי' מוטרדו ולא יחללו בכל הזבחים תנינא [דף ט"ז] מאי דמחייב
אזרות מחייב השימוש קומאה. רש"י: ולא משום מחוסר
נגדים

י ב י ת פ א ר ת י ש ר א ל בועז

פרק יד (א) והא דהפסיק התנא בין תוספה והגשה לציון קמייהו,
במסדר השולחן, הניח רחמי"ש ב"ע. ולפעד"ל להחיל
ג' בני נפש, וכולן בדרך לאו אף זו. (א) [בבא א' , יז"ק, בולל,
פחת, ומולח, דכולל אפילו לכתחלה כש רות ב"ר [בבב"א ד"ד
3]. ואף דמליחה לא הוכרה שם דכשרה נזר. ה"ע, דהתם רק סדר
הבאת המנחה נקט. והו משום דמליחת הקומץ הוא בראש המזבח, ואין
במורגל שיבוא זר לשם, וכדלחרי"ן (מנחות ד"ב ע"א), וכי ס"ד שזר קרב
אלל המזבח. אבל בלחמא בדיניה הכהן הקומץ למקום דריסת רגלי ישראל
ל"ע דמותר לישראל לכתחילה למלחו, דמה איסור יש בדבר, וכי כהונה
כתיב בה. והרי היא רק מכשירי עבודה כתיבא וכלילה והבאת סולת,
ולזונה שעליה, וגם לא עדיפא מהולכת עליה למזבח, דאף כשנתקן זר על
המערכת חייב מיתה (כיומא דכ"ד ב) אפ"ה מותר לזר לכתחילה להוליך
עליו למזבח (כיומא כ"ו וכו'). ואף דמקמייהו וליך מות כהונה (מנחות
ד"ס א) והרי מליחת הקומץ היא אחר קמייהו. עכ"ל הרי אף מקבלה
ואיך מולת כהונה (כיומא דכ"ו א) ואפ"ה הפסס ממות כבר זור (כיומא
ט"ז). על כרחך משום דדרך הכשר עבודה הוא. ואיל"ה ק' מ"ט
הרמב"ם (פ"ח מפסחמ"ק ה"ז) זר שיזק ובלל פחת ומלח כשרות. כ"ל
דמדכלל הרמב"ם מלח עם יתיקה וכלילה, והרי הוכחט למעלה דיתיקה
וכלילה לכתחילה כשרין זור מ"ש"ס טפה ה"ל, אש כן ה"ה מלח, וכשרות
דכתב הרמב"ם היינו דלפני לכתחילה כשרות זור. וכמו כן מ"ש הרמב"ם
כ"ט

על זר חייב רק על עבודה

תוספות רעיק

בזר דהא ק"ל כרת לא בעי אזהרה כדאיתא רפ"ג דטבות אלא
דאזהרה למלקות דהתירו בו וצ"ע. ולשון החכמים כל שאין בו כרת כו'
א"נ

קודם זמן בחוץ: (יש) אף דכל הגאו לאו בני שלמים ניגאו. עכ"פ
נקט הגאו וה"ה נזר שהביא קרבנותיו קודם כלות ניירותו, והרי
הנזיר מביא כבש לעולה וכבש לחטאת וליל לשלמים: (ב) דמדתן
זרין חזיין אף חוץ זמן, להכי חייב עליהן בחוץ, משא"כ חטאתן
ואשמן רק לכשר לאחר תשלום זמן אחר: (א) כ"ב פנשי עזרת
מיירי שנכליין. דהן שלמי לבזר. ואפ"ה קדשי קדשים הן:
(ב) בולחו או או קמי. וטען נאכלין. והרי אין חייב על הקרב
חוץ רק בדבר הקרב ע"ג המזבח: (ג) שיזק שמן על המנחה
בחוץ: (ד) שבלל המנחה בשמן. או פתחה פתיה. בחוץ:
(ה) שמלה את הקומץ או בשר קרבנות בחוץ. שדין למוולתן קודם
שיקריבו במזבח: (ו) דמנחה לריכה בפנים טעופה. ואח"כ
מנישה וסועכה לחוד זוית דרומית מערבית של מזבח. ואח"כ
קומץ ממנה ומקריבו. וזה עשה חוספה או הגשה בחוץ. [ואף
דחוספה והגשה במנחה הוא קודם שימלחה. אפ"ה קדוים מנח מליחה גבי
יוזק וכלל ופותר. דבולחו רק מכשירי המנחה. משא"כ חוספה והגשה
עודם בגופא דמנחה ניגאו. ולהכי לא זו אף זו קתני:] (ז) שנתן לחם
הפנים על שולחן בחוץ. ונתכוון לשם סידור: (ח) הדליק (ט) שזבז
נרות במטירה בחוץ. ונתכוון למות הדלקה: (י) שקמץ מנחה
בחוץ. (א): (ל) דכתיב בשחטני חוץ. אשר יעלה. לאשמעינן
דרומיא דהעלה שהיא גמר עבודה בעיני. וכל אלו אינן גמר עבודה:
(ט) ע"י ב"ע דכ"ד ע"ב הדלקה לא עבודה היא וע"י כ"י כ"ו כ"ו וצ"ע

בזר דהא ק"ל כרת לא בעי אזהרה כדאיתא רפ"ג דטבות אלא
דאזהרה למלקות דהתירו בו וצ"ע. ולשון החכמים כל שאין בו כרת כו'
א"נ

תוספות רעיק

בזר דהא ק"ל כרת לא בעי אזהרה כדאיתא רפ"ג דטבות אלא
דאזהרה למלקות דהתירו בו וצ"ע. ולשון החכמים כל שאין בו כרת כו'
א"נ

הקדשה כתיבי. והרי הותרו הכמות: ואלו קדשים קרבים במשכן. כגון זמן הגלגל. ונוב וגבעון. שהיה שם משכן. והיו הכמות מותרות. אלו קדשים לריבין להקריבן במשכן ולא בצמה: קדשים. שסתמן הוקדשו למשכן ומאי ניהו קדנות

לכור: קרבנות יחיד. שהמן לכמה: קרבנות יחיד שהוקדשו למשכן. שפירש בשעת הקדשן ע"מ להקריבן למשכן: ואם הקריבן בבמה פטור. מזהרה ומעונש שהרי הותרו הכמות ומיאו אכור לשנות דכתיב (דברים כ"ג) מולא שפחך תשמור ועשית: במת צבור. גלגל ונוב וגבעון: סמיכה. דכתיב לפני ה' והמך חלין סמיכה בצמה: שהיטת צפון. דכתיב (ויקרא א') לפניה לפני ה' והין לפני בצמה: ומתן סביב. שתי מתנות שהן ארבע דכתיב זהו (שמות כ"ט) את הדם על המזבח סביב ולא בצמה: תנופה. דכתיב תנופה לפני ה' והין תנופה בצמה: והגשה. דכתיב (ויקרא ז') והגשה אל המזבח והין הגשה בצמה: אין מנחה בבמה. דזבחים אמר קרא בצמה

ולא מנחות: כיהון. דכתיב (ש"י"ד) ורק הכהן את הדם על המזבח. מנחה לריבין כהן והין צמה לריכה כהן: ובגדי שרת. דכיון דא"ל כהן חלין כהן מקום לבגדי שרת דבגדי שרת כתיב (ע"ו) ילבס הכהן: ובלי שרת. דכתיב שרת כתיב (שמות כ"ח) לשרת בקדש ולא בצמה: וריח ניחוח. אברים שללן והעלין חין כהן משום ריח ניחוח ודוקא מנחה דכתיב ריח ניחוח לה' אבל בצמה אפילו ללחן והעלין אין צדק כלום: ובחיצת דמים. חוט הכיקרא להבדיל בין דמים התחטוים לדמים העליונים. והין חוט הכיקרא בצמה דכתיב (ש"כ"ו) וסיתה הרבה עד חלי המנחה ולא בצמה: רוחין ידים ורגלים. דכתיב (ש"ס) צבואם אל אהל מועד ירחו מים. ולא בצמה: הזמן. אם חשב על הקרבן לאכלו חוץ לזמנו: והטמא. אט"פ שור כשר להקריב בצמה אין טמא מקריב בצמה: נשלמה מסכת זבחים

דומיא למדבר וכ"כ הרמב"ם. וכלומר דעיקר פרשת שחטי חוץ על חוץ שבמדבר נאמרה. ומ"ש הר"ב דכרתה לשחטי חוץ כתיב כו' זאת להם כו' ה"פ דבכרייתא בר"פ השומט והמעלה מפרשין לכל הענין של אותה פרשה בהחלטה עד פסוק ולא יזכו וגו' שנגש כרת על הכמות

איסור במות. והקריבין בשעת היתר במות. הרי אלו בעשה. ואין בהם בלא תעשה: ואלו קדשים קרבים במשכן (ו). קדשים שהוקדשו למשכן (ח). קרבנות היחיד בבמה. קרבין במשכן. וקרבנות היחיד בבמה. קרבנות היחיד שהוקדשו למשכן (ט). יקרבו במשכן. ואם הקריבן בבמה פטור (ט). מה בין במת יחיד לבמת צבור. סמיכה (א) ושחיטת צפון. ומתן סביב (ב). ותנופה. והגשה (ג). רבי יהודה אומר אין מנחה בבמה (ד). וביהון (ה) ובגדי שרת (ו) ובלי שרת (ז) וריח ניחוח (ח). ומחיצה בדמיהם (ט) ורוחין ידים ורגליהם (י) אבל הזמן (יא) והנותר. והטמא (יב). שוים כזה וכו': נשלמה מסכת זבחים

בחוץ והמעלה בחוץ מדבר בקדשים שהקדישן בשעת איסור זבוח והקריבן בשעת איסור זבוח דהיינו משהוקס המשכן. ומפסוק ולא יזכו ולהלן מדבר בקדשים שהקדישן בשעת היתר זבוח. והקריבן בשעת איסור זבוח וכדכתיב (ויקרא י"ו) אשר הם זבחים על פני השדה. והכי משמע אשר הם זבחים שהיו עומדים לישחט בצמה. אם הקריבם בשעת איסור זבוח. כאלו הקריב על פני השדה. ושם נאמר והזבוחם לה' מלות עשה. ולא יזכו עוד. מלות לית. יכול יהא עונש כרת ת"ל זאת להם וכו' זאת להם עונש עשה ולית. ולא אחרת להם. כרת: ו סמיכה ושחיטה כו'. עמ"ש צמניה פ"ק מ"י: רבי יהודה אומר אין מנחה בצמה.

כתב הר"ב דזבחים אמר קרא כו'. גמרא. פירש"י וזכחו זבחי שלמים לה' אותם (ט) ואוקימנא להאי קרא בקדשים שהקדישן בשעת היתר זבוח. וכתיב אותם מיעוטא. אלא זבחים הוא דהוה נהיגי בהו. ולא עופות [דבגמרא ממשט נמו עופות] ומנחות ע"כ. וכתיב ההוספות דמנחה לא הוה דומיא דליק דמאן דליח ליה חין מנחה בצמה. היינו דלא קרבה כלל אפילו בצמה גדולה. ע"כ. וט"ל דכיהון לאו דכרי ר"י סן. וא"ת והמאי סדרו רבי צינייהו. וי"ל דשייך לגבי הגשה שהיא צמנחה. והיינו נמי דנקט מנחה ולא עופות. אע"ג דליח ליה נמי הכי. כדליתא בגמרא. ל"ל: [ור"ח ניחוח. פירש הר"ב אברים שללן כו' ודוקא כו'. דהכי איתא לעיל במשנה דספ"ד ומריח לחוד ילפינן לה ההם כמ"ש שם הר"ב. וניחוח מפיקין ההם למלחה אחריתא. וא"כ לא נקט הכא אלא בצמנחה לישחט ודומיא דר"פ ז' דברכות: הזמן. יליף דכרייתא בגמרא מוזאת תורת זבח השלמים לעשות

מן בצמה קטנה כזמן צמה גדולה: והנותר. נמי מפגול יליף מקריב. וכ"פ הרמב"ם ותמיהתי למה לא פירשו כמו צ"מ דמתהיטין פגול גוטר טמא דטמא לענין אכילה. וכן פירש רש"י הכא וטמא נמי בהיחא פרשתא [דזאת תורת זבח השלמים] כתיב והנפש אשר תאכל וגו' ע"כ והרמב"ם סוים על פירושו שכן פירש הגמרא. ולא נמצא כן בגמרא שזידינו: נשלמה מסכת זבחים

אלו קדשים קרבים במשכן. קריב יחיד סביב ותנופה והגשה ע"כ פ"ה: אין מנחה בבמה. ע"כ ח"פ: לקחו קיט ע"כ פ"ה ח"ה: מנחה: סליק בס"ד

שנויי נוסחאות ואין בהם בלא. במשכן... לית. ו אלה במשכן ואלו זבחי כרע"כ. שהוקדשו. כתיב שהקריבין. הצבור. כתיב צבור. היחיד. וכן כתיב: שהוקדשו לשבחן יקרבו. כתיב שהקריבין. וכן כתיב: יקרבו. ואם הקריבין. כתיב אס: מה בין. ומתן סביב. ומה. ומתן סביב. כתיב. כתיב. סמיכה. וביהון שרת ובלי שרת. ובלי שרת: כתיב ליהא למינן ובלי שרת ובשתיים נשחט בשעתו כי לקמן ק"ט ע"כ אותה כתיבה (ד"ס). ובחיצה בדמיהם כתיב ובמשכן. לדמים וע"כ רע"ז. והנותר. כתיב. הנותר. סליק

תוספות חדשים

מן בתוים ר"ה ואין יזכרו כו' ומפסוק ולא יזכו כו' אלל רש"י כתב מפסוק למתן אשר יעלו וגו' נד"פ דלעיל. ואפטר לאלו דוקא אלא כלומר מענין עונש עשה כדלית פירש"י דהיינו ל"ה משם ולחן הוא בקדשים שהקדישם בשעת היתר הכמות וע"כ כתיב שהקריבן כו': פירש"י סדרה ובגדי שרת כו' ילבס הכהן. ובגמרא יליף להו מלשכת קדוש: שם ר"ה ובלי שרת כו' לכתה בקדש. עמ"ש על לה מאכל ישרו כס בקודש וכן כתב הרמב"ם:

ראשון לציון

י תי"ט סדרה והטמא פ"ה ס"ג כו' והרמב"ם ס"ה כו' ולא נמצא כן בגמ' שנידטו. עמ"ש על זה בבב"א כ"פ כ"ט דף ע"ז ע"א ואמר העיני יש להלין ולתון דעת מד"י כהו"ע:

תוספות רע"ק

י (אות קרי) בששנה וכיהון ובגדי שרת. גם יושב כשר בבמת יחיד כדאיתא בר"פ דסכתיון דלמיתן לה סרבותיב לעמוד לפני ה' לשרתו. לפני ה' ולא לפני במה. ולענין אונן שחשב בש"ס שם ובתו' שם כתב הא דלא השיב בבתי' דהבא אונן דלמא תנא ושיהי' דשייר נמי יושב ע"כ: (אות קרי) תי"ט סדרה והטמא. בגמרא שבידינו. בברכת הנזיר ח"ב

תפארת ישראל י ב"י ז

חייב כרת. רק הקרבן שאם הקריבו בחוץ בשעת הקדושו היה חייב. דומיא למדבר. כנאמר אז אותה פרשה: (נו) כגון בגלגל נוב וגבעון. שלא היה שם בית רק משכן. והיו הכמות מותרות. אפ"ה אלו הן הקדשים שצריך להקריבן במשכן ולא בצמה: (נח) ר"ל קדשים שסתמן הוקדשו למשכן. דהיינו קרבנות וכו': (נב) שפירש בשעת שמקדישן ואמר שמקדישן על מנת להקריבן במשכן: (ס) ר"ל פטור מעונש שחטי חוץ. דהרי הכמות מותרות (א) אבל טכ"פ חייב לקיים דרו להקריב במשכן כפי סדר: (בא) דבצמה אין לריבין לסמוך ידיו על הקרבן קודם שחיטה: (בב) דבצמה אין לריבין לרוק הדם צב' מתנות שהן ד' כתיב להמנחה. אבל זריקה לריבין וכלקמן דקאמר רק שאין מנחה דממים שם: (בג) דבמנחה שמקריב במשכן מניפה ואחר כך מניפה וסומכה לחוד שוות דומיות מערביות של מנחה קודם קמייה [כלעיל כו' כ"ז]. ובצמה אין לריבין כל זה: (סד) וה"ה הקדשת עופות ליתנהו לר"י [סדר קדשים ח"א] מית

צמה. ולרצון תרווייהו איתנהו צמה [כש"ס ק"ט ז'] (סח) דבצמה אין לריבין שיקריב כהן. וממלת וכיהון וליקד"ה הוא: (סח) בגדי כהונה: (סז) כלים מקודשין: (סח) דבמנחה חסור ללנות הבשר קודם שמעלהו. דה"כ כשיקריבו אחר כך אין צו ריח. וסורה אמרה ריח ניחוח. ובצמה מותר לעשות כן לכתחילה: (טא) דבצמה לא היה חוט הכיקרא להבדיל בין דמים עליונים להחתוים. [וג'ל דר"ל בין עלות עוף שלמעלה מחוט לעלות בהמה ושלמים שלמעלה מחוט. אבל תעלות ואשמות הרי לא קרבו בצמה (כש"ס ק"ו א')]: (ע) דמותר להקריב בצמה צלי קודם ידים ורגלים: (עא) בחיטב על קרבן לאכול או להקריבו אחר זמן הראוי: (עב) דטמא אכור להקריב בצמה או לאכול מקרבנות שבצמה. ונ"ל דאשמעינן כל הנכור. ולא אמרינן מה דהוה הוה. והרי משבאו לירושלים נאסרו ולא יותרו לעולם. דקמ"ל האין יורו סדר עבודה והקדשה לפני נח [כלעיל ס' ל"ז]: נשלמה מסכת זבחים